

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2019 оны 5 дугаар сарын
22-ны өдөр

Улаанбаатар хот

Дугаар 202

ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР БАТЛАХ ТУХАЙ

Монгол Улсын Засгийн газрын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 2.31, 2.77, 5.1.12 дахь зорилтуудыг хэрэгжүүлэх зорилгоор Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн тухай хуулийн 10.3, 10.5, Орон сууцны тухай хуулийн 6.1.1, Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийн тухай хуулийн 25.2-т заасныг тус тус үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. **“150 мянган айл-Орон сууц”** үндэсний хөтөлбөрийг хавсралт ёсоор баталсугай.

2. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг 2019 оны 2 дугаар улиралд багтаан баталж, хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Барилга, хот байгуулалтын сайд Х.Баделханд даалгасугай.

3. Хөтөлбөрийн зорилт, арга хэмжээг жил бүрийн эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэлд тусгах, түүнд шаардагдах хөрөнгийн эх үүсвэрийг улс, орон нутгийн төсөв, гадаадын зээл, тусламжид хамруулах болон төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд шийдвэрлэх арга хэмжээ авахыг Сангийн сайд Ч.Хүрэлбаатар, Барилга, хот байгуулалтын сайд Х.Баделхан, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд С.Чинзориг, аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нарт үүрэг болгосугай.

Монгол Улсын Ерөнхий сайд

У.ХҮРЭЛСҮХ

Барилга, хот байгуулалтын сайд

Х.БАДЕЛХАН

“150 МЯНГАН АЙЛ-ОРОН СУУЦ” ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Нэг. Ерөнхий мэдээлэл

Манай улсад 2018 оны байдлаар нийт 894,496 өрх байгаагийн 387,453 өрх нь нийслэлд, 507,043 өрх нь орон нутагт амьдарч байна.

Нийслэлийн 174,491 өрх нийтийн зориулалттай орон сууцанд, 3664 өрх нь амины орон сууцанд, 107,878 өрх нь гэр хорооллын байшинд, 101,136 өрх нь гэрт амьдарч, 284 өрх нь өөрийн гэсэн орон гэргүй байна.

Орон нутгийн 194,307 өрх аймгуудын төвд амьдарч байна. Аймгуудын төвд амьдарч байгаа эдгээр өрхийн 58,838 өрх нь нийтийн болон амины орон сууцанд, 135,469 өрх нь гэр, гэр хорооллын байшинд амьдарч байна.

Ирэх 5 жилд нийслэлийн 216,913 өрх, орон нутгийн 121,929 өрх орон сууц худалдан авах хүсэлтэй байгаа бөгөөд тэдгээрээс нийслэлийн 16,3 хувь буюу 35,497 өрх, аймгуудын 9,6 хувь буюу 11,738 өрх нь орон сууц худалдан авах чадвар нь баталгаажсан эрэлттэй байна.

Нийслэлийн 73,336 өрх, орон нутгийн 37,266 өрх өөрийн өмчлөлийн газартаа инженерийн хангамж бүхий амины орон сууц барих, нийслэлд 44,747 өрх, орон нутагт 32,048 өрх орон сууц түрээслэн амьдрах хэрэгцээтэй байна.

Улсын хэмжээнд нийт 192,475 төрийн албан хаагч ажиллаж байгаагийн 127,585 нь өөрийн өмчлөлийн орон сууцтай байгаа бөгөөд тэдгээрийн 62,666 нь боловсролын салбарт, 20,401 нь эрүүл мэндийн салбарт ажиллагсад байна. Орон сууц худалдан авах хэрэгцээтэй 56,467 төрийн албан хаагч байгаагийн 15,360 нь худалдан авах чадвар нь баталгаажсан эрэлттэй байна.

Сүүлийн жилүүдэд орон сууцны барилгууд олноор баригдаж, ашиглалтад орж байгаа хэдий ч бага, дунд орлоготой иргэдийн худалдан авах чадварт нийцсэн орон сууцны нийлүүлэлт хомс байна.

Сүүлийн жилүүдэд хот, хөдөөгийн хөгжлийн хэт ялгаа, ажилгүйдэл, ядуурал зэрэг нийгмийн сөрөг хүчин зүйлийн нөлөөгөөр эмнэлэг, боловсрол, соёлын болон бусад нийгмийн үйлчилгээнд ойртох, зах зээлийн эрэлтийг даган ажлын байртай болох зорилгоор иргэд хот, суурин газарт олноор шилжин суурьших болсноор төлөвлөлт, зохицуулалтгүй гэр хороолол ихээхэн нэмэгдэж байна.

Ийнхүү өсөн нэмэгдэж байгаа хотжилт, дэд бүтцийн хүртээмжгүй байдал нь хот, суурин газрын хөрс, ус, агаарын бохирдлыг үлэмж нэмэгдүүлж, иргэдийн эрүүл мэндэд ноцтой аюул учруулж байна.

Дээр дурдсан хэрэгцээ, шаардлагыг харгалзан, Монгол Улсын Засгийн газрын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт “2.31.Малчдыг орон сууцны хөтөлбөрт хамруулах, нийгмийн асуудлыг шийдэх арга хэмжээ авна.” гэж, “2.77. Хүн амын орон сууцны хэрэгцээг хангах зорилгоор нэгдсэн бодлого боловсруулж, “Хямд өртөгтэй орон сууц” үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.” гэж, “5.1.12. Төрийн албан хаагчийн орон сууцны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, нөхцөлийг сайжруулах бодлого баримтална.” гэж тус тус заасан зорилтуудыг хэрэгжүүлэх зорилгоор Улсын Их Хурлын 1999 оны 25 дугаар тогтоолоор баталсан “Монгол Улсын төрөөс орон сууцны талаар баримтлах бодлого” болон иргэдийг орон сууцжуулах чиглэлээр хэрэгжиж байгаа төсөл, хөтөлбөрүүдтэй уялдуулан энэ хөтөлбөрийг боловсрууллаа.

Хоёр. Хөтөлбөрийн зорилго

2.1. Хөтөлбөрийн зорилго нь төв, суурин газарт амьдардаг нийт өрхийн дийлэнх олонхын худалдан авах чадварт нийцсэн, Монгол орны цаг уурын нөхцөлд тохирсон, эрүүл ахуй, аюулгүй байдлын шаардлага хангасан, инженерийн бүрэн хангамжтай орон сууцтай болох нөхцөлийг бүрдүүлэхэд оршино.

Гурав. Хөтөлбөрийн зорилт

3.1. Хөтөлбөрийн зорилгыг дараахь зорилтын хүрээнд хэрэгжүүлнэ:

3.1.1. Орон сууцны санхүүжилтийн тогтолцоо, хууль, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох;

3.1.2. Хот, суурины хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө, хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөөний дагуу гэр хорооллыг иргэдийн оролцоотой дахин төлөвлөх замаар байгаль орчинд ээлтэй, ашиглалтын зардал багатай инженерийн дэд бүтцэд холбогдсон тохилог гэр, амины болон нийтийн орон сууцны хороолол болгон хөгжүүлэхэд чиглэсэн үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх;

3.1.3. Байгалийн нөөцийн хэмнэлттэй, хүлэмжийн хийн ялгарал багатай, ногоон хөгжлийн үзэл баримтлалд нийцсэн орон сууцны нийлүүлэлтийг дэмжих;

3.1.4. Төрийн халамж, дэмжлэг зайлшгүй шаардлагатай зорилтот бүлгийн иргэдийн орон сууцны хангамж, нөхцөлийг сайжруулах.

Дөрөв. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа

4.1. Орон сууцны санхүүжилтийн тогтолцоо, хууль, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох зорилтын хүрээнд дараахь үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ:

4.1.1. иргэдийн орон сууцны хангамж, нөхцөлийг сайжруулахад чиглэсэн санхүүжилтийн тогтвортой эх үүсвэрийг бүрдүүлэх;

4.1.2. орон сууцны даатгалын тогтолцоог боловсронгуй болгох;

4.1.3. орон сууцны ашиглалт, үйлчилгээ хариуцсан байгууллагын үйл ажиллагааны чиглэлийг оновчтой тогтоох, нийтийн зориулалттай орон сууцны барилгын засвар, үйлчилгээний зардлыг зориулалтын дагуу үр ашигтай зарцуулах нөхцөлийг бүрдүүлэх чиглэлээр холбогдох хууль тогтоомжид нэмэлт, өөрчлөлт оруулах;

4.1.4. гэр хорооллын дахин төлөвлөлтийн төсөл хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаатай холбоотой татварын хөнгөлөлт, чөлөөлөлтийн асуудлыг үе шаттайгаар шийдвэрлүүлэх;

4.1.5. орон сууцны хөнгөлөлттэй зээлийн урьдчилгаа төлбөрийг тэтгэврийн даатгалын нэрийн дансны хуримтлалаас бүрдүүлэх боломжийг судалж хэрэгжүүлэх.

4.2. Хот, суурины хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө, хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөөний дагуу гэр хорооллыг иргэдийн оролцоотой дахин төлөвлөх замаар байгаль орчинд ээлтэй, ашиглалтын зардал багатай инженерийн дэд бүтцэд холбогдсон тохилог гэр, амины болон нийтийн орон сууцны хороолол болгон хөгжүүлэхэд чиглэсэн үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх зорилтын хүрээнд дараахь үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ:

4.2.1. төв, суурин газрын гэр хорооллын газрыг иргэдийн шууд оролцоотойгоор дахин төлөвлөж, газрыг зүй зохистой ашиглах хот байгуулалтын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх;

4.2.2. инженерийн хангамжийн шугам сүлжээ, барилга байгууламжийг шинээр барих, шинэчлэх, өргөтгөх төслийг үе шаттай хэрэгжүүлж, орон сууцны хотхон хороолол, түүний нийгмийн дэд бүтцийн барилга байгууламжийг барих нөхцөлийг бүрдүүлэх;

4.2.3. ухаалаг, бие даасан, дэвшилтэт технологи бүхий дэд бүтцийг улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгө, гадаад, дотоодын зээл, тусламж, концессын гэрээгээр барьж байгуулахыг дэмжих, байгалийн нөөцийн хэмнэлттэй, дэвшилтэт техник технологи, тоног төхөөрөмж нэвтрүүлэх, нутагшуулах;

4.2.4. гэр хорооллын газрыг дахин зохион байгуулах, дахин төлөвлөн барилгажуулах төслийг хэрэгжүүлэхэд барилга угсралтын болон барилгын материал үйлдвэрлэгч үндэсний компаниудыг татан оролцуулах;

4.2.5. иргэдийг гэр хорооллын газрыг дахин зохион байгуулах, төлөвлөхтэй холбогдсон мэдээ мэдээллээр хангах, сургалт, уулзалт зохион байгуулах,

зөвлөгөө өгөх зэргээр иргэдийн идэвх санаачилгыг өрнүүлэх, иргэдийн бүлэг байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх;

4.2.6. шинээр төлөвлөх орон сууцны хорооллын унд ахуйн хэрэглээний цэвэр усыг тусад нь төлөвлөх, бохир усыг дахин боловсруулж, ариутгах татуургын системд технологийн зориулалтаар болон ногоон байгууламжийн усалгаанд ашиглах зэрэг техникийн шийдлийг зураг төсөлд тусгаж, хэрэгжүүлэх ажлыг эхлүүлэх;

4.2.7. усны менежментийг боловсронгуй болгох, унднаас бусад хэрэгцээнд гадаргын болон хуримтлуулсан ус, цэвэршүүлсэн процессын усыг хэрэглэх нөхцөлийг бүрдүүлэх.

4.3. Байгалийн нөөцийн хэмнэлттэй, хүлэмжийн хийн ялгарал багатай, ногоон хөгжлийн үзэл баримтлалд нийцсэн орон сууцны нийлүүлэлтийг дэмжих зорилтын хүрээнд дараахь үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ:

4.3.1. хот, суурин газрын хэт төвлөрлийг сааруулах, суурьшлын оновчтой тогтолцоог бүрдүүлэх хүрээнд дагуул, хаяа хот, дүүрэг, тосгодыг жигд тэнцвэртэйгээр хөгжүүлж иргэдийн орон сууцны хангамж, хүртээмжийг сайжруулах бодлогыг хэрэгжүүлэх;

4.3.2. орон сууцны барилгын эрчим хүч (цахилгаан болон дулаан)-ний хэрэглээний түвшинг тодорхойлж, гэрчилгээ олгох, дулааны эрчим хүчний хэмнэлттэй хэрэглээг тарифын бодлогоор дэмжих, тоолууржуулах замаар хэрэглээндээ тохирсон төлбөр төлдөг тогтолцоонд шилжих;

4.3.3. орон сууцны барилгыг байгалийн нөөцийн хэмнэлттэй байдлаар төлөвлөх, угсармал хийц, эдлэлээр барьж байгуулахтай холбогдсон норм, дүрэм, стандартыг боловсронгуй болгох, мөрдүүлэх, энэ чиглэлээр инженер, техникийн ажилчдыг сургах, мэргэшүүлэх;

4.3.4. ногоон хөгжлийн үзэл баримтлалд нийцсэн дэд бүтцийг бий болгох, инженерийн хангамжид эрчим хүч, ус хангамжийн хэмнэлттэй, дэвшилтэт техник технологи, тоног төхөөрөмж, хэрэгслийг нэвтрүүлэх ажлыг бүх талаар дэмжих;

4.3.5. орон нутгийн засаг захиргаа, сууц өмчлөгчдийн оролцоотойгоор дулааны алдагдал ихтэй, угсармал орон сууцны барилгуудыг дулаалах, ашиглалтын шаардлага хангахгүй орон сууцны барилгуудыг буулгаж, шинээр барих төслүүдийг үе шаттайгаар хэрэгжүүлэх;

4.3.6. эрчим хүчний хэмнэлттэй, ногоон орон сууцны нийлүүлэлтийг дэмжих санхүүжилтийн эх үүсвэрийг бий болгох;

4.3.7. ахуйн хог, хаягдлын менежментийн шинэ тогтолцоог бий болгох;

4.3.8. орон сууцны хотхон, хорооллын төлөвлөлтөд ногоон байгууламж, усан сан, биеийн тамирын талбай, хүртээмжтэй ил, далд авто зогсоол, оршин суугчид амрах, чөлөөт цагаа өнгөрүүлэх тохилог орчинг бүрдүүлэх шаардлагыг тусган хэрэгжүүлэх;

4.3.9. хот, суурин газруудад шинээр баригдах орон сууцны хорооллын инженерийн хангамжийн шугам сүлжээг хонгилын системээр төлөвлөх, барих төслийг үе шаттай хэрэгжүүлэх.

4.4. Төрийн халамж, дэмжлэг зайлшгүй шаардлагатай зорилтот бүлгийн иргэдийн орон сууцны хангамж, нөхцөлийг сайжруулах зорилтын хүрээнд дараахь үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ:

4.4.1. орон сууцны зориулалттай гадаад, дотоодын хөнгөлөлттэй зээл, буцалтгүй тусламжийн 30-аас доошгүй хувийг зорилтот бүлгийн иргэдийн орон сууцны хангамж, нөхцөлийг сайжруулахад зориулах;

4.4.2. хүн амын амьжиргааны түвшингээс доогуур орлоготой, 0-18 насны 4-өөс дээш хүүхэдтэй гэр бүл, өрх толгойлсон эцэг (эх), хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд, ахмад настнуудыг тэргүүн ээлжинд халамжийн болон түрээсийн орон сууцаар хангах бодлогыг хэрэгжүүлэх;

4.4.3. төрийн албан хаагч орон сууц худалдан авах, орон сууцны нөхцөлөө сайжруулахад нь төрөөс дэмжлэг үзүүлэх хүрээнд дараахь арга хэмжээг судалж, боломжит хувилбараар хэрэгжүүлэх:

4.4.3.1. орон сууцны урт хугацаатай, бага хүүтэй зээлд хамруулах, зээлийн хүүг тодорхой хувиар бууруулах;

4.4.3.2. орон сууцны зээлийн эргэн төлөлтөд баталгаа гаргах;

4.4.3.3. төрийн албан хаагч орон сууцны зээлийн урьдчилгаа төлбөрөө төлөхөд нь зориулж, 3 хүртэл жилийн цалинтай тэнцэх хэмжээний нэг удаагийн буцалтгүй тусламжийг тухайн ажиллаж байгаа байгууллагаас нь олгодог байх нөхцөлийг бүрдүүлэх;

4.4.3.4. гэр хорооллын дахин төлөвлөлтийн төслийн санхүүжилтэд төсвийн бус эх үүсвэрийг бий болгох замаар дэмжлэг үзүүлж, хэрэгжилтийг эрчимжүүлэн, бага хүүтэй, урт хугацаатай зээлийн нөхцөлөөр зорилтот бүлгийн иргэдийг орон сууцжуулах ажлыг төрөөс хариуцан зохион байгуулах;

4.4.3.5. төрийн албан хаагчдыг орон сууцжуулах зорилгоор орон сууц худалдан авах, захиалан бариулах;

4.4.3.6. улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгө, гадаадын зээл, тусламжийн хөрөнгөөр түрээсийн орон сууц захиалан бариулах;

4.4.3.7. төрийн албан хаагчдын орон сууц барих зориулалтаар төрийн байгууллагад газрыг холбогдох хууль, журмын дагуу давуу эрхээр олгохыг дэмжих;

4.4.3.8. төрийн байгууллага дотоод нөөц бололцоогоо ашиглан ажиллагсаддаа зориулан орон сууц бариулахыг дэмжих;

4.4.3.9. улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар төрийн албан хаагчдын орон сууцны инженерийн хангамжийн шугам сүлжээ, барилга байгууламж барих асуудлыг дэмжих;

4.4.3.10. төрийн албан хаагчдын цалинг эдийн засгийн өсөлт, инфляцийн түвшин, амьжиргааны өртөгтэй уялдуулан орон сууцны урт хугацаатай зээл авахад хүрэлцэхүйц хэмжээгээр нэмэгдүүлэх;

4.4.3.11. аймгийн төвөөс алслагдсан сумдад ажиллаж, амьдарч байгаа эрүүл мэнд, боловсрол, хилийн ба дотоодын цэрэг, онцгой байдлын байгууллагын албан хаагчдын ажиллаж, амьдрах таатай нөхцөлийг бүрдүүлэх хүрээнд албаны орон сууцаар бүрэн хангах.

4.4.4. малчдын орон нутагтаа тав тухтай ажиллаж, амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлэх, тэдний нүүдэлчин ахуй нөхцөлд тохирсон, байгаль орчинд ээлтэй, ус, дулаан, эрчим хүчний хэмнэлттэй орон сууцтай болоход нь санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх арга хэмжээг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд авч хэрэгжүүлэх;

4.4.5. өрхийн амьжиргааг дэмжих, эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх бусад хөтөлбөр, төслийг хүн амын амьжиргааны доод түвшинээс доогуур орлоготой, ядуу иргэдийг орон сууцаар хангах, тэдний орон сууцны нөхцөлийг сайжруулах арга хэмжээтэй уялдуулан хэрэгжүүлэх.

Тав.Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үе шат, хугацаа

5.1. Хөтөлбөрийг 5 жилийн хугацаанд дараахь үе шаттай хэрэгжүүлнэ:

5.1.1. I үе шат: 2019-2020 он;

5.1.2. II үе шат: 2021-2023 он.

Зургаа. Хөтөлбөрийн үр дүн, шалгуур үзүүлэлт

6.1. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлснээр дараахь үр дүн гарна:

6.1.1. өв, суурин газарт амьдардаг нийт өрхийн дийлэнх олонх нь инженерийн бүрэн хангамжтай орон сууцтай болж, ус, агаар, хөрсний бохирдол буурсан байна;

6.1.2. зорилтот бүлгийн иргэдийн орон сууцны нөхцөл сайжирч, тэдний тогтвор суурьшилтай ажиллах, амьдрах боломж нэмэгдэнэ;

6.1.3. ашиглалтын шаардлага хангахгүй нийтийн зориулалттай орон сууцны барилгуудыг буулган шинээр барьснаар иргэд аюулгүй, чанартай орон сууцаар хангагдаж, хотын өнгө үзэмж сайжирна;

6.1.4. угсармал орон сууцны барилгуудыг дулаалж шинэчилснээр иргэдийн ая тухтай амьдрах нөхцөл бүрдэж, “Ногоон хөгжлийн бодлого”-ын зорилт хэрэгжихэд түлхэц болно.

6.1.5. иргэдийн амьдрах орчин сайжирснаар ажлын бүтээмж, амьжиргааны түвшин дээшлэх боломж нэмэгдэж, эрүүл мэндийн улмаас учрах эдийн засгийн хохирол буурна;

6.1.6. иргэдийг орон сууцжуулах үйл ажиллагаанд ногоон үйлдвэрлэл, технологийг нэвтрүүлснээр эрчим хүчний нөөц хэмнэгдэж, үүнтэй уялдан иргэдийн инженерийн хангамж, үйлчилгээтэй холбогдсон зардал буурна;

6.1.7. иргэдийг орон сууцжуулах ажлыг эрчимжүүлж, байгалийн нөөцийн хэмнэлттэй, хүлэмжийн хийн ялгарал багатай, үр ашигтай, хэмнэлттэй, ногоон хөгжлийн үзэл баримтлалд нийцсэн үйлдвэрлэлийг бий болгосноор ажлын байр нэмэгдэнэ.

Долоо. Хөтөлбөрийн шалгуур үзүүлэлт

7.1. Хөтөлбөрийн үр дүнг 2018 оны үзүүлэлтийг суурь үзүүлэлт болгон ашиглаж, дараахь шалгуур үзүүлэлтээр үнэлнэ:

Зорилт	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хариуцах байгууллага
			2018 он	2023 он	
Орон сууцны санхүүжилтийн тогтолцоо, хууль, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох	Инженерийн бүрэн хангамжтай орон сууцтай болох өрх	Хувь	38,1	66,6	Барилга, хот байгуулалтын яам
	Иргэдийн орон сууцны хангамжийг нэмэгдүүлэх, нөхцөлийг сайжруулахад чиглэсэн хууль, эрх	Шинэчлэн боловсруулсан хууль	-	3	Барилга, хот байгуулалтын яам

	зүйн орчинг бүрдүүлэх	Шинээр болон шинэчлэн боловсруулсан барилгын норм ба дүрэм (БНБД)	220	225	Холбогдох төрийн захиргааны төв байгууллагууд
		Шинээр боловсруулсан журам, аргачлал	23	30	
		Шинээр боловсруулсан стандарт	640	646	
Хот, суурины хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө, хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөөний дагуу гэр хорооллыг иргэдийн оролцоотой дахин төлөвлөх замаар байгаль орчинд ээлтэй, ашиглалтын зардал багатай инженерийн дэд бүтцэд холбогдсон тохилог гэр, амины болон нийтийн орон сууцны хороолол болгон хөгжүүлэхэд чиглэсэн үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх	Гэр хорооллын газрыг дахин төлөвлөн барилгажуулах төслийн хүрээнд шинээр баригдах орон сууц	айлын тоо	5,189	50,189	Барилга, хот байгуулалтын яам, Аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар
	Инженерийн хангамжийн эх үүсвэр, шугам сүлжээний суурилагдсан хүчин чадлын ашиглалтыг сайжруулах, гэр хорооллын газрыг дахин зохион байгуулах төслийн хүрээнд инженерийн хангамжид холбогдох амины орон сууц	айлын тоо	-	10,000	Барилга, хот байгуулалтын яам, Аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар
Байгалийн нөөцийн хэмнэлттэй, хүлэмжийн хийн ялгарал багатай, ногоон хөгжлийн үзэл баримтлалд нийцсэн орон сууцны нийлүүлэлтийг	Шинэ суурьшил, дагуул, хаяа хот, тосгодыг хөгжүүлэх хүрээнд шинээр ашиглалтад орох орон сууц	айлын тоо	4,222	20,734	Барилга, хот байгуулалтын яам, Аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар

дэмжих	Иргэн, аж ахуйн нэгжийн эзэмшлийн газар дээр шинээр баригдах орон сууц	айлын тоо	298,461	355,461	Төр, хувийн хэвшлийн түншлэл
	Барилгын материал, ус, эрчим хүчний хэрэглээний гэрчилгээ, шошго авах орон сууцны барилга	Барилгын тоо	-	20	Эрчим хүчний яам, Барилга, хот байгуулалтын яам
	Орон сууцны барилгыг байгалийн нөөцийн хэмнэлттэй төлөвлөх, барих чиглэлээр мэргэшсэн инженер, техникийн ажилтан	тоо	-	200	Эрчим хүчний яам, Барилга, хот байгуулалтын яам, Байгаль, орчин, аялал жуулчлалын яам
	Нийтийн зориулалттай угсармал орон сууцны барилгыг дулаалах төсөлд хамрагдах орон сууц	блок барилга/ айлын тоо	5/300	88/7,300	Барилга, хот байгуулалтын яам, Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар
	Ашиглалтын шаардлага хангахгүй орон сууцны барилгуудыг буулгаж барилгажуулах төслийн хүрээнд шинээр ашиглалтад орох орон сууц	айлын тоо	301	3,301	Барилга, хот байгуулалтын яам, Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар
	“Ногоон хувийн сууц” загвар	айлын тоо	-	80	Барилга, хот байгуулалтын

	төслийн хүрээнд ашиглалтад орох орон сууц				яам, Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар
Төрийн халамж, дэмжлэг зайлшгүй шаардлагатай зорилтот бүлгийн иргэдийн орон сууцны хангамж, нөхцөлийг сайжруулах	Түрээсийн орон сууцанд хамрагдах зорилтот бүлгийн иргэн	тоо	-	18,488	Сангийн яам
	Шинээр орон сууцтай болох төрийн албан хаагч	тоо	127,585	157,585	Төрийн захиргааны төв байгууллагууд
	Шинээр орон сууцтай болох хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн	тоо	151	5,000	Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам, Сангийн яам

Найм. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх санхүүжилтийн эх үүсвэр

8.1. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг дараахь эх үүсвэрээс санхүүжүүлнэ:

- 8.1.1. улс, орон нутгийн төсөв;
- 8.1.2. гадаадын зээл, тусламж;
- 8.1.3. гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалт;
- 8.1.4. Засгийн газрын гадаад, дотоод үнэт цаас;
- 8.1.5. концесс;
- 8.1.6. бусад эх үүсвэр.

Ес. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хийх хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ

9.1. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн тайланг холбогдох төрийн захиргааны төв болон төрийн захиргааны байгууллагууд дараа оны 1 дүгээр сард багтаан орон сууцны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ.

9.2. Орон сууцны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд жил бүр хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, шаардлагатай бол хөндлөнгийн үнэлгээ хийлгэх ажлыг зохион байгуулна.

9.3. Орон сууцны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага нь хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний дүнг жил бүрийн I улиралд багтаан Засгийн газарт танилцуулна.

9.4. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн явцад хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний дүгнэлтэд үндэслэн хөтөлбөрийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, шалгуур үзүүлэлтэд холбогдох хууль тогтоомжид заасны дагуу нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болно.

-----oOo-----